



# АДПСНЫ

Ареспубликатә ын арратәус әр а «А снымедиа»

2025 ш. февраль 13 № 9-10 (21 615)

## 30 шықәса инареиханы ҳаззыпшыз



### Адышәаратә цырма

Шарида Торчуа

**д** Хазну ашықәс февраль 7 рзы Ацсны желар 30 шықәса инареиханы изыпшыз ахтыс калетит. В.Г Арзынба ихъз зху Жәларбжаратәи ахаиртә бағәза «АКәа» аҕны адышәаратә цырма мөапызгоз ахаирплан тәеит.

Ари агәырғаратә мшы рхы аладырхәирц инеиз ауаапсыра ахаирплан атәара аамтә аааигәахо ианалага, рызеггы рылапш цырак акәын иахъаз –ажәданахъ. «Абар, абар шәыпшы, ацтхәакәа иахърывтцыз» хәа абыжкәа гон. Иубарын зылагырыз ззамәа иадлан инеиуаз, мамзарггы ахаирплан ад-

гыл иакысаанза Анцәа ихәоз.

Адышәаратә цырма мөапызгоз ахаирплан Урыстәылатәи Афедерация ақалақь Москва ахаиртә бағәза «Внуково» аҕынтә ишьтыпрааит. Уи дацааит Ацсны ахадарахыи акандидат Бадра Гәынба. Иара убас акандидат Москва иҕазааран Ацснәтәи астудентцәа данырцылоз, Ацснәтәи ахаиртә бағәза иазкны азцаара анирта, уи аҕак кәцо иазгәеитәит адышәаратә цырма мөапысраны ишыкоу, агәахәара рымазар, рхы аладырхәир шрылшо. Убри акәхәит Урыстәыла ацара зцо хәстудентцәа рхатарнақцәа адышәаратә цырма мөапызгоз ари ахаирплан иацааит.

2023 ш. ноиабр азы Урыстәылатәи, Ацснәтәи аганқәа В.Г. Арзынба ихъз зху Жәларбжаратәи ахаиртә бағәза «АКәа» айт-ашьақәыргыларә ахәынтқарра-ахазхатә еишызаразы Аиқәшахатра

рыбжартәеит жәларбжаратәи авиаеимадара аитәрәыцразы.

Хәзну аамтәзы ашьтыпраарта, атәарта цәахәакәа рзы аусурақәа хыркәшоуп. Ахархәарахъ ирыцоуп адыррақәеи аимадарақәеи радиотехникала реиқәыршәаразы адгылафәтәи ахархәагақәа.

Жәларбжаратәи ахаиртә бағәза «АКәа» еицкырада аусура хацнаркуеит маи мза 1 инаркны.

Ахаиртә бағәза «АКәа» апыжәарақәа иреиуоуп ахаирпланқәа ф-хырхартак рыла рыртәара алыршара.

Урыстәылеи Ацснәи рыбжәара авиаеимадара аартра, иара убас абри аганахыла ахәынтқаррақәа рыфбагы рыбжәара аусеицура артбааразы хәпхәакәтәи ашьақәа азгәацоуп. Ацсны ахаиртә бағәза фәпхәа айташьақәыргыларә даараза аҕак ду амоуп Ацсны желар зеггы рзы.

рымөапгаразы Аусцка инапы ацаишит. «Атыпәнтәи ахаланапгаратә усбартақәа рахъ алхрақәа рзы» Ареспублика Ацсны азакәан ахәтач 5 инақәыршәаны, Ацсны атыпәнтәи ахаланапгаратә усбартақәа рахъ алхрақәа мөапгахәит мшапымза 6, 2025 шықәса рзы», – иазгәацоуп Аусцка атекст аҕы.

Ихәфсыз алхрақәа мөапысит 2021 шықәса мшапымза 11 рзы. Ацсны ақалақьтәи араионтәи еизарақәа рдепутатцәа алырхәуеит цшышықәса фәхәарас иатаны.

## Мшапымза 6 рзы

### Аусцка инақәыршәаны

**д** Ацсны атыпәнтәи ахаланапгаратә усбартақәа рахъ алхрақәа мөапысуйеит мшапымза 6 рзы.

Ахәынтқарра Ахада инапнцәкәа назыгзо Валери Бганба Ацсны атыпәнтәи ахаланапгаратә усбартақәа рахъ алхрақәа



## Алашара, амиллионқәа, автобусқәа – Ацсныка

### Аоыза ижәоахыр

**д** Урыстәылатәи Афедерация аекономикатә рәиара аминистр ихатыпуаф Дмитри Вольвач амасатә информатсия ахархәагақәа иритаз аинтервиуқәа руак аҕны ихәеит, ианварзтәи ауалафахыи февраль 10 инаркны ашәара ишалаго, уажәы Ацсны афинансқәа Рминистрра анапаҕы ишамоу иатаху амалқәа зеггы.

«Ареспубликаҕы абиуцәтуаа руалафахыи афонд есымза иартәоит 700 миллион маат инареиханы. Ус анакәха, ацара ус знапы алаку арцаоцәа, ахақьымцәа руалафахыи пымкрада ироулоит», – ихәеит иара.

Урыстәылатәи Афедерация Апрезидент Иусбарта анапхгаҕы актәи ихатыпуаф Сергеи Владилеи-иҕа Кириенко Ацсны даныкәз, иазызбан Урыстәылатәи Афедерация финансла еиқәнаршәауа апрограммала аҕак чыда змоу аусмөапгәтәкәа рырцәара.

«Абри апрограмаҕы акырза зтазкуа обиектны икоуп ахәычтәи Ареспублика хәышәтәырта аргыларә. Уи нап ахаркит ихәфсыз ашықәс азы. Еиқәхаршәоит ифыццоу медицинатә техникала, ахақьымцәа азыкахәдоит убри атехника аус адырүртә еицш», – иатишьит иара.

Урыстәылатәи Афедерация иканатцәо адгыларә иабзоураны 2020 шықәса инаркны 2024 шықәсанза иалыршан ареспублика аекономикатә кәцарбақәа 2, 5-нтә рышьтыхра.

Февраль 7 инаркны Урыстәыла иарфәыцит Ацсныка афымцәмч

еиқәыршәахарц азы», – иатицәеит иара.

«Еилақкаауеит, Ацсны желар афымцәмч амамзаара аганахыла агәамтәра рмоуоуп, хәгызхиоуп Ацсны афымцаенергетикатә комплекс зеггы арәиара интқааны алацәажәара. Сгәы иаанагоит, абыржәы ицәыртца афымцәмч азымхара азцаарақәа ртыц излақәахцәо амөақәа хымҕада еицахапшаауеит хәа», – иатишьит Урыстәыла аенергетика аминистр ихатыпуаф.

Урыстәылатәи Афедерация Ацсныка иаанашьтит асоциал-экономикатә рәиара финансла аиқәыршәара иазку 344 миллион маат, иаанацәхәуеит Урыстәыла афинансқәа Рминистрра.

«2025 ш. февраль 6 инаркны Ацсныка идәыкәцоуп асоциал-экономикатә рәиаразы афинанстә малқәа», – ихәеит Урыстәыла афинансқәа рминистр Антон Силуанов.

Урыстәылатәи Афедерацияи Ацсны Ахәынтқарреи еиқәшахәтәит ареспублика ауаапсыра уаф дақәгәыгыртә еицш фымцәла реиқәыршәаразы икоу ахыхь амөақәа риуразы. ПАО «Интер РАО-и» «Амшынеиқәафымцәмчи» рнапы зтәршәыз аиқәшахәтәра, коммерциала иаарышьтыуа афымцәмч амөақәа иартәоит 182 миллион кВт саат, ахәцса акәзар – 830 миллион маат.

Абри аиқәшахәтәра парала аиқәыршәара мөапгахәит 2024 шықәсазы Урыстәылатәи Афедерация Ацсны иазоунашьтыз, аха иамаиуз афинанстә цырыраара амалқәа рыла. Ацсны аенергетикеи атранспорти Рминистрра Урыстәыла ашқа табул хәа ахәоит иканатцәо адгылареи ацхыраареи рзы.

Ацсны ашколқәа ахамтә бзи-



аашьтра, – ихәеит Урыстәылатәи Афедерация аенергетика аминистр ихатыпуаф Евгени Грабчак. Уи иажәақәа рыла, ари азцаара атехника аганахылагы аус адулоуп, Урыстәыла азхиоуп афымцәмч анашьтра. «Хәзхиоуп мчхакы тбала афымцәмч анашьтра, Ацсны атәылауаа зеггы пымкрада фымцәла

атәкыа роуит. Февраль 10 рзы Урыстәыла иаанашьтит 20 автобус, урт ақыта школқәа иртоу ацаоцәа зырманшәало, цхыраагза дууп. Аригы Урыстәыла иканатцәо ацхыраара табул хәа ахнахәауеит Ацсны ацара Аминистрра.

Ацсны араионқәа зеггы хпә-хпә автобус рытан.





# Аҗыц җиаларц



## Мышьтабзиала

**Ианвар ахыркәшамтазы, Шәа-ча ақалақь арцаратә тып хада «Сириус» атцакырадгьыл акны имҗаҗысит аҗышәәла зцакы рацәак ииашамкәаны еиҗагоу аспорт хкы «аҗеиышыра» – фехтование азы иаарту аҗһахә-гара иазкыз аиндатларақәа. Уи иалахәын хтәылақьнә Коршунов Павел инапхгарала, Ақәатәи ахәычтәы-қәыпштә спортшкол №1 акны зәазықазтцә 7-өык аспортсменцәә қәыпштәә.**

Урт рахытә рықәреи рыкапантә җазарақәеи ркны аҗһахәтә тыпқәа ааныркылеит: 2010-2011 ш.ш. рзы ииз арцарцәә рыбжыара җ-хытәи медалк зыҗерҗсәзтәыз Михаил Цыанба; 2013 ш. рзы ииз арцарцәә реиндатларақәа ркны аҗбатәи атып ааныркылеит – Давид Арзынба, ахпәтәи – Глеб Волков. Атыпҗацәә ркны аҗһахәтә тыпқәа аҗбатәи ааныркылеит – Ирина Бебиа.

Ахәеиышыра Аҗһахәтәи Афеде-рация Ахада Нина Қапба лажәақәа рыла, рацәак зхымтцау, ари аҗеи-зықатцаратә гәып ахы иныкәо зынзә 19-өык роуп, реилазаараҗы арҗар-цәә рааста атыпҗацәә еиҗау. Азықатцарақәа мҗаҗысуеит мчыб-жык ахытә хынтә-аҗаша, аҗһахә, асабша, асаат 3 инаркны. Аиндатла-рақәа ркны аҗһахәтә тыпқәа аҗба ааныркылаз Михаил, зынзә хымз роуп итца аҗеиышырақәа дрылаге-иҗытәи. Аха, аамтәкәәҗла алтцәә бзиақәа раарпшра илшеит, уи иартбагырҗеит аҗһахә аиҗһара дукәа шизыпш.

Ажәакны ишырхәо еипш, афы ухымызартә аласра, ахы ацқьа-реипш аиҗамсра, инапынцаны агәеанызаара ианаамтәу... ухә аҗәәлар ианакәызаалак рхәтәшә иашәагәыту аҗәәақәа, ззы иха-дароу ари аспорт хкы хтәылақьны инартбааны алартәәра амазам хә-амтазы.

Аха, ишдыру еипш, ашәышықә-сақәа раахыс аҗһахә рҗеицәә рыһнуцәә згәамчи-зылшеи ирыб-

зоураны зеилкәа-еилгәыцәразы, зыҗәлар ргәәтәҗы пұсра рықәым-кәа, ргәы ахааназгы итымтәә иан-хаз рацәәзәоуп. Урт иреиуоуп тцабырҗны аепостә хәҗсаһақәа Абрискыли Нарт Сасрыкәеи ры-цнагаҗәә: Ажыҗери-ипҗа Қәы-чүкә, Баз-ипҗа Сыкын, Башнычә Хытә, Аиқәыс-ипҗа Чыч, Мцәәҗә-ча Қатмас, Пышцәы Хәысрәб, Мыз-цы Бакәыра, Инапҗа Қыагәа ухәа шәәыла.

Арт реипш иҗаз, аилкәара ла-цәарзаск ахымырцәу аҗеиара ахәеиышыра аҗәлар, рынагзашәла ари аспорт хкы зынзә иеипшым-заргы, уи иашәәәлоу, акыр иа-зааигәоу амилаптә хәмаррақәа ры-ман хәарада. Иахәәзар, «аҗәызба алатцара (втыкание ножей с разбе-га в наклонное дерево), ихынаа-ны игылоу аҗла мамзаргы иарсу ашәақәа, иазыпцәәу аҗһахәра-кынтә ауаҗы дышны дышнеиуа аҗәызба (аҗама) алатцара, инала-шаны акәымкәа, иҗәәәацаза уаҗа иаанхартә, иҗәеит Аҗһахә аспорт аҗиара иазку иусумтәҗы О. Вахания. Иара убас, еиҗырдыруа аҗурналист Шь. Камкиа ишәкәы «Абраскыыл инаиркны иахәанзә» акны хәҗһа-ит: «иҗәытәәу хәәтә хкуп-абы-цәә. Уи ахәа еипшуп аха ипоуп, аызара аҗама аҗһахәтә иаҗызоуп. Ажәытәан ачынуаа ирыкәныртцон, уаҗы аспорт еицлабрақәа ркно-уп рхы иахәдырхәо. Уи ала Евро-па, адунеи, аолимпиатә хәмар-рақәа ухәа ирыкы аиндатларақәа мҗаҗыроит». Ус анакәа, аихәтә быцәтә аилатцара иазку аспорт хкы зынзә хәәләр ирыцәтәымын хәзхәарым...

Ари аспорт хкы хтәылақьны ина-ртбааны алартәәра амазам хәамта-зы. Аха, иахысыз ашәышықәса, 60-90-тәи ашықәсқәа ирыбжыанакыз аамтәқәа рзы. Апсны азҗымҗара тцаула змаз аспорт хкәә иреиуан уи. Раҗһахә аҗәны, Апсны аҗеиышәа-ратә кәша аартын 1961 ш. рзы, Зегьейдгылоутәи арцара-аҗықат-ратә тып хада «Ешыра» акны. Анаҗс, хара имгақәа, «ахәеиышыра» ра-зықатцара иазкыз агәыпқәа еиҗәа-хәит ақалақьқәа Гәдоутә, Гагра, Ақәа рхәычтәы-қәыпштә спортшколқәа ркынгыи.

Казарыла ари аспорт хкы аҗә-рацәа адыпҗалоу, аҗәбаа рыдызба-лоз азықатцәә иреиуоуп: В. Григо-лия, Р. Цыологәа, З. Лолуа, Т. Какулиа – Гагра; И. Чантуриа – Гәдоутә; Е. Ки-ут, В. Савостин, В. Толочко – Ақәа. Урт ркәзареи ртәкпхықәреи ирыбзоура-ны, ари аспорт хкы ала, аамтәкәәҗла еицәаахәит имаҗымкәа хреспуб-ликаҗы мацара акәымкәа, уи антыц, 90-тәи ашықәсқәа раан ихыбга-лаз Асовет хәынтқарреи ахәааныр-цәи зыҗәзара хәраку акыр жәлар-бжыаратәи аицлабрақәа ркынгыи иҗәыштыҗоу аҗәҗиарақәа аа-зырпшүаз «ахәеиышыра» аҗә. Урт иреиуоуп – Асовет Еидгыла еизгоу акомандазы иқәгылоз, 2000-2016 ш.ш. рзы Гагра араион Ахадара аҗари аспорт рускәа рзы ахеи-лак ахантәаҗыс аус зуаз Цыамал Анқәаб; «жәларбжыаратәи аҗәза-ра азбаҗ», хәа иазхарцәхәз Еду-ард Киут; Белорусиа зыпстазаа-ра мҗаҗысуаз, еиҗырдыруа аҗсуа поет, ашәкәыҗы, ахәеиышыра-зы аҗһахә рахытә раҗһахәтәи «Асо-вет Еидгыла аспорт азқәа», «Арес-публика Апсны Хәтыр зқәу аспорт азқәа» Иури Лакербаи; абрака маҗк инартбааны избахә ахәара ақәнагоуп хәа сыпһазоит, Иури Астамыр-ипҗа иҗкәын, ари аспорт хкы азы акыр аиҗһарақәа аа-зырпшүоу Алхас Лакербаи.

Асовет Еидгыла аспорт азқәа-за «Ареспублика Аҗһахә Хәтыр зқәу аспорт азқәа», «зәаҗсәзтәыз азықатцәә» Алхас Лакербаи 1982-1989 ш.ш. раан зықатцәә аус иуан Белорусиа ақалақьқәа Могилиови, Гроднеи аолимпиатә абиҗара ре-ицәазара ашколқәа ркны.

1989 ш. инаркны диасит иаб-дуцәа рҗынцәхә - Гәдоутәи ахәычтәы-қәыпштә спортшкол ашқәа, «ахәеиышыра» азықатцара-зы аспорттә мыругақәа маҗымкәа ихәтә харҗ ала иаахәаны.

Җышықәса ирылагзаны уи раазара илшеит, анаҗс «ахәеи-лышыра» Асовет Еидгыла аспорт иазқәацәахаз И. Кәыцнией О. Го-лански. 1995 шықәсазы днапһан Бразилиака. Адыршәықәсаны уи атыла дачемпионхәит. 2000 ш. инаркны Бразилиатәи еизгоу акоманда азықатцәә дкалеит, иа-ра қәҗиаралатәи инапхгарала урт алахәхәит 2002 ш. Бызентәыла -Афина ақалақь аҗы имҗаҗысуаз аолимпиада. 2003 ш. рзы иаазамта Елора Парро, 17ш. зыҗыцау «ахәеи-лышыра» рыбжыара адунеи ачем-пионат акны арызынтә аҗһахә даҗһахәит. Уи Бразилиа мацара акәымкәа Алдатәи Америка зегьы аспорт атоурых аҗы, ари ахкы акны раҗһахәтәи аҗһахәҗы.

Анаҗс, Бразилиа, Сан-Паулу ақалақь акны иааиртит «Ахәеи-лышыра Академиа». Уаҗа ауп ләахә-зықалтцә, Бразилиа фынтә иачемпи-онхәыоу, 2009 ш. рзы 20 ш. ркынзә зыҗыцау аҗәыпшцәә рыбжыара Аме-рика иачемпионхаз иҗһа Каринагыи.

Ахәеиышыра Апснытәи ашкол аазамтәәә жәахәык реаҗсартәит «Асовет Еидгыла аспорт азқәа» хәа ахы аиура: Цы. Анқәаб, Е. Бого-ваи, А. Карапетян, Е. Киут, З. Лакоба, А. Лакербаи, И. Лакербаи, В. Са-востин, В. Толочко, И. Чантуриа, О. Голански, В. Григолия, И. Кәыцниа. Зыхыз нагоу «ахәеиышыра» Аҗһахәтәи азқәацаа ирузәәу Заур Лакоба диҗытәи сынтәә 85 ш. тәуеит. Заур Евстафи-ипҗа диит 1940 ш. рзы Украина, Славута ақә-лақь акны, арраматцүоу иҗәәцә-

раҗы. Аҗһахәтәи еибашыра ду раҗһахәтәи амшқәа раан аҗәгыла-ра бәәәа аазырпшыз, Евстафи Ла-коба дызлахәыз аполк ахытә иҗахаз рацәәахәит, урт дырузәкын асовет ар афицар, Аҗһахәтәи аҗеиыҗы.

Заҗһахәа аспорт иазқәахараны иҗаз, аамзы зыҗыцау асаби, итәым милаҗы иан длыманы, хәҗһахә ба-ны, лыпшқәа иабдуцәа рҗынцәхә дааит. Хытәкыртәк пұшааны, Гагра ақалақь акны лхәычы зәтә иаазара нап алырцит.

Заур Гагратәи аҗбатәи аҗһа-ратә школ акны иҗарашықәсқәа раан дазҗымҗахәо далагеит аспорт, еиҗаракыҗы «ахәеиышыра». Деизхәыпһахәа уи ахкы ала иеа-лаирхәуан Аҗһахәтәи имҗаҗысуаз аицлабрақәа, урт ркны изныкы-кәа аҗһахәтә тыпқәаҗы ааныкы-лахән.

Белорусиатәи арратә округ акны арраматцүра аниҗгозгыи, бзиа иибоз аспорт хкы ала аҗә-зықатцарақәа мҗаҗыгалартә ал-шара иман. Ахы аус адулара аҗә-маашыра, тәкпхықәра хәракыла иеыззикуаз азнеира ухәа ихәтә-ратә цәәақәа ирыбзоурны, Асо-вет Еидгыла арҗыар мҗкәа, ар-ратә округқәа рыһнуцәкәи, урт рыбжыарей имҗаҗырогз ачем-пионатқәа ркынгыи аиҗһарақәа аҗымкәа иааирпшхән. Еиҗам-среи уи иахылҗәиуаз иҗазарей азгәәтәны 21 ш. аниҗыцау 1961 ш. рзы ихтәан «аспорт азқәа» хәа ахы хәракы, даҗһахәҗы азалан «ахәеиышыра» Асовет Еидгы-ла акоманда азықатцәә реила-заара. Арратә уалҗы аниҗига идырра иазирхәуан А. М. Горки ихы зыҗы Ақәатәи арцәәртә институт аҗы «атоурых» азанаат ала. Анаҗс, аус иуан атоурых абаҗртәырей рыртәәыс ишкол гәақьа (Гагратәи аҗбатәи) акны.

Зыҗышәа тцаулаз, здырра хәра-кыз Заур Лакоба 1969-1974 ш.ш. раан, дзаазаз Гагратәи ахәычтәы-қәыпштә спортшкол адиректорҗы аус иуан. Егәа аҗәа ибазарҗы, уи ибзоуроу рацәоуп аспортшкол ама-териал-техникатә шәәтә арҗәәә-рей, аиҗәара-мҗаҗаратә усура арманшәәларей рзы. Хәтә пұхзашә-ла хәтәра шәақәгылаз, зыҗыстаза-ара зегьы еиҗагыло абиҗарақәа гәабзиаралей дыррәлей агәәҗы зыҗроу хәтәрақәаны реизхәра иа-зааҗсоз Заур Лакоба иҗстазаара далцит 66 ш. дшыртәгылаз, 2006 ш. рзы.

1992-1993 ш.ш. Апсны жәлар Рҗынцәтәылатә еибашыра иала-гаанзә Ақәатәи актәи ахәычтәы-қәыпштә спортшкол акны, аҗар ари аспорт хкы иазықатцон Вале-ри Толочко. Уи ашәхә аамтә уа-дақәа ирыхкәны ари аспорт хкы аҗиара цыҗычы, аха Хәзшәз имч ала, аҗһахәтә ашәәа ахыҗаз, иара иахәхәышәараз аспортшкол акны еиҗахәыртәк уи аҗиара. Иаҗәа-бартоуп, хыхәкә зыҗәхә хәоу ари аспорт хкы хтәылаҗтәи азқәацаа рымәо иану «ақата» шеизхәуа, урт иаҗырытцамхо.

Ази, адунеи уахәтәкәзарц азы абзәара иахәеи-уахеи иуцнаҗло маҗ-маҗла, иманшәәлахартә ахархәара уеақәуршәәлароуп, есааира унапәхы иааугалароуп. Убас аамтәкәәк раҗһахә иаҗыркыз «аҗыц» хырҗагаралатәи алтцәәкәа раашыртә арцәбрыҗеит аҗәыпш-цәә – Михаил Цыанбей уи иөыз-цәеи риааира.

Мышьтабзиала.

**А. Амзацба**

## Ашколтә матәартә аолимпиада



### Ақәа ақалақь акны

Саида Хәразия

**Ақәа ақалақь ахадара аму-ниципалтә усбарта атцарадыр-ра анапхгара еиқәнаршәәз аплан инақәыршәаны жәабран-мза 8 рзы ихәыркын ашкол-тә матәартә аолимпиада, ихыр-кәшан арыцхә 9 рзы. Уи мҗаҗан А. С. Пушкин ихы зхә Ақәатәи 2-тәи аҗһахәтә школи И. Н. Во-ронова ихы зхә Ақәатәи 3-тәи аҗһахәтә школи ркны. Аоли-пиада ахықәкы: аҗәәәа рдыр-ра арцәула, аизырхәра, атцара агәыблра дырқра.**

Аицлабра иалахәын актәи атур аҗы ашколқәа ркны иааира згәз, иалкаахаз аҗәәәә. Урт иырман алшара аолимпиада иаҗәылаҗы-лоу еиуеицшым амаҗәарқәа ркны рдыррақәа раарпшра.

Хыпһахәзарала аиҗабыратәи аклассқәа 458-өык ықан, аицбы-ратәи ракәзар 120-өык аҗәәәә. Иара убасгыи, ашколтә аолипи-ада иалахәын 44-өык ақалақьтә школқәа рыртәәәә. Анаҗсгыи аолимпиада амҗаҗара иазыпцәо аҗқарақәа инарықәыршәаны еиҗәаан акомиссия.

Актәи амш иалагзаны ашкол-хыҗқәа аолимпиада иахысуан абарт амаҗәарқәа рыла: ахәтәи аҗһахәтәи, ауриси, аерман бызшәеи алитературей рыла – алаҗартәтә классқәа; ахәтәи аҗһахәтәи, ауриси, аерман бызшәеи алитература, ато-урых, абиология, агеография, ама-тематика, аанҗыз бызшәә – 9-11-тәи аклассқәа.

Аҗбатәи амш: аматематика – алаҗартәтә классқәа; афизика, ахи-мия, аҗһахәтәи бызшәә (аурис сектор), аурис бызшәеи алитературей (аҗ-суа сектор), арратә зықатцара - 9-11-тәи аклассқәа.

Иара убасгыи, сынтәа ашколтә аолимпиада иалартәит амаҗәар-җыц – «Черчениа». Уаҗа иалахәын 9-тәи акласс аҗәәәә 39-өык.

Аолимпиада алахәылацәеи аиҗәаәәәеи аицлабра аартра ирыдылныхәәлеит Ақәа ақалақь ахадара амуниципалтә усбарта атцарадырра анапхгара аиҗабы Астанда Таркыпқәа. Аҗәәәә ир-зеиҗәлшәеит аманшәәалара, аҗәҗи-ара, аиҗһара дукәа.